

128 s.

5. Elaine Miller-Karas Building Resilience to Trauma. New York. Routledge. 2015. 234 p. <https://doi.org/10.4324/9780203134115>

6. Trauma Resource Institute URL: <https://www.traumaresourceinstitute.com/> (data zvernennia: 20.01.2023).

Компоненти проєктної культури педагогів професійного навчання КРАВЕЦЬ Світлана

Components of the project culture of vocational training teachers Svitlana KRAVETS

sveta.kindz@ukr.net

Підвищення якості й престижності професійної освіти на державному рівні та в європейському просторі є актуальними завданнями сучасної освіти, вирішення яких забезпечить досягнення оперативних цілей державної політики щодо розвитку людського капіталу для відновлення національної економіки у воєнний та повоєнний періоди. Такі процеси передбачають усвідомлене та цілеспрямоване проєктування освітнього середовища у закладах професійної освіти відповідно до соціокультурних цінностей, базуючись на принципах культуровідповідності та імплікаційності різновидів культур, реалізації індивідуальної стратегії професійного розвитку як здобувачів освіти, так і педагогічних працівників.

Постійно зростаючі професійні вимоги до педагогів професійного навчання спричинені науковими новаціями у галузях педагогіки й психології, техніко-технологічними змінами, інноваційними виробничими перетвореннями, оновленням ресурсів цифрового простору тощо. Означене актуалізує питання розвитку проєктної культури педагогів професійного навчання, під якою розуміємо поліфункціональну професійну якість, характерну для педагога нової генерації, здатного забезпечувати реалізацію стратегічних завдань освітньої галузі, проєктувати зміст підготовки майбутніх фахівців й розробляти інтегровані моделі навчально-науково-виробничих комплексів, проєктувати освітньо-професійні програми в системі професійної освіти, поєднувати традиційні методи та сучасні педагогічні технології у освітньому процесі, проєктувати власну траєкторію професійного розвитку (здійснювати наукові дослідження, проходити стажування, бути активним учасником реалізації проєктів, експериментів регіонального, всеукраїнського та міжнародного рівнів).

Безперервний розвиток проєктної культури педагогів професійного навчання передбачає вдосконалення компонентів досліджуваного явища, а саме:

- мотиваційно-ціннісного, що характеризується інтересом до проєктної діяльності в освіті; усвідомленням ролі національних та міжнародних проєктів в

системі професійної освіти на сучасному етапі розвитку суспільства; прагненням до збільшення знань з організації проектної діяльності в освіті тощо;

- інноваційно-когнітивного – інтегрує знання змісту, методів та етапів проектної діяльності; знання нормативно-правових та методичних документів з розроблення професійних, освітніх стандартів/ програм з професій/ спеціальностей; знання алгоритмів проектування методик навчання та виховання; знання вимог до проектування інноваційних педагогічних технологій; знання способів пошуку грантових програм, національних та міжнародних проектів у сфері освіти та партнерства; знання порядку оформлення документації на участь у проектах у сфері освіти та партнерства;

- проектувально-діяльнісного – передбачає уміння управляти освітніми (навчальними) проектами; розробляти проекти професійних, освітніх стандартів/ програм з професій/ спеціальностей; брати участь в удосконаленні законодавчих актів та нормативно-правових документів у сфері освіти; проектувати методики навчання і виховання; проектувати інноваційні педагогічні технології; здійснювати пошук грантових програм національних і міжнародних проектів у сфері освіти та партнерства; налагоджувати зв'язки та розвивати співпрацю з вітчизняними та зарубіжними партнерами у сфері освіти; оформлювати документацію на участь у проектах у сфері освіти; реалізовувати національні та міжнародні проекти у сфері освіти на засадах партнерства);

- особистісно-рефлексивного – характеризується уміннями керувати, самоорганізуватися та здійснювати контроль власної діяльності під час проектної діяльності; оцінювати відповідність обраних методів та технологій завданням проектної діяльності; оцінювати досягнення запланованого.

Розвиток проектної культури педагога професійного навчання передбачає досягнення готовності до інноваційної діяльності, розроблення та впровадження нових освітніх технологій. Саме тому, у закладах вищої освіти у процесі реалізації освітніх програм означені компоненти мають відобразитися у результатах навчання, що формуються на основі змісту професійного стандарту.

За ініціативи Інституту професійної освіти НАПН України упродовж 2022 р. тривала робота над оновленням змісту професійного стандарту «Педагог професійного навчання». Зокрема, перелік трудових функцій доповнено окремою трудовою функцією «Здійснення проектної діяльності», що декомпозиціюється трудовими діями (професійними компетентностями: «здатність до проектної діяльності у сфері освіти», «здатність реалізовувати національні та міжнародні проекти у сфері освіти та партнерства»), які спрямовані на певний результат в умовах закладу професійної освіти та за його межами. Означений професійний стандарт затверджено та внесено Національним агентством кваліфікацій до реєстру [1].

Проектна діяльність тісно пов'язана із розвитком проектної культури, особливо із розвитком інноваційно-когнітивного, проектувально-діяльнісного та особистісно-рефлексивного компонентів. При цьому реалізується діяльність щодо планування, створення, розроблення, виконання та рефлексивного аналізу і оцінювання запланованого. Труднощі, які виникають у педагогів професійного

навчання щодо здійснення результативної проектної діяльності, пов'язані в основному із відсутністю механізмів їх систематичного залучення до такого виду діяльності та відповідної теоретико-практичної підготовки, хоча у межах ціннісно-мотиваційного компонента педагога професійного навчання усвідомлюють роль і місце проектної культури у власному професійному розвитку та розвитку сучасної професійної освіти.

Бібліографія:

1. Професійний стандарт «Педагог професійного навчання». *Наказ Інституту професійної освіти Національної академії педагогічних наук України від 29.12.2022 року № 38-ОД*. URL: <https://register.nqa.gov.ua/profstandart/pedagog-profesijnogo-navcanna-2> (дата звернення: 30.01.2023).

References:

1. Profesiinyi standart «Pedahoh profesiinoho navchannia». Nakaz Instytutu profesiinoy osvity Natsionalnoy akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy vid 29.12.2022 roku № 38-OD. URL: <https://register.nqa.gov.ua/profstandart/pedagog-profesijnogo-navcanna-2> (data zvernennia: 30.01.2023).

Intercultural competence of chinese university teachers ***Hanna KRAVCHENKO, Liu YANSHI***

To develop students of undergraduates at translation program, the teachers' professional competence is quite vital. The authors attempt to design a model from the viewpoint of teachers in accordance with their professional competence. To verify this model, a survey is conducted to prove the good design and practice in teachers' intercultural competence teaching. This factor-criterion submodel includes six types of professional activities of teachers of the translation discipline. The first one is organizational competence, which refers to six skills. The second is related to professional knowledge, that is, the cognitive component. The fourth component is keen observation, rich imagination, good memory and ability to think logically. The third indicates competence in developing curricula for teachers working with students in the translation program. It requires five components. The fourth concerns communicative competence. It includes the ability to linguistic expression; the ability to non-verbal expression; the ability to use modern educational technologies. The fifth is synergistic competence. The last one concerns performance. It includes positive dynamics of translation learning, active participation in professional activities, increased interest in the translation discipline, methods of self-assessment of teaching.

Theoretically, Lessard-Clouston (1996) investigated Chinese foreign language teachers' attitude to cultural teaching, Sercu (2006) Oranje & Smith (2017) probed foreign language teachers' cultural teaching faith, and Zhang Chun (2014) studied the